

Skapande skola läsåret 09/10 - handlingsplan för högstadiel elever i Torsås kommun

Bakgrund

Torsås kommun är beläget i Sydöstra Sverige, mellan Kalmar och Karlskrona. Kommunen är en landsortskommun med ca 7 000 invånare. 270 st. av dessa går idag i år 7-9 på Torskolan, kommunens enda högstadium.

Tänkarna på att använda sig av projektet Skapande skola väcktes av en grupp lärare. De ansåg bl.a. att skolungdomarna inte får ta del av det kulturutbud som finns i samhället idag. T.ex. har det byggts ett nytt konstmuseum i Kalmar, som elever från en så liten kommun som Torsås inte har möjlighet att besöka, bl.a. pga. ekonomiska aspekter.

Nedan presenterar vi en handlingsplan som har sin grund i läroplanernas skrivningar om kulturens roll i skolan, FN:s barnkonvention, de nationella kulturpolitiska målen samt Kulturrådets övergripande verksamhetsmål.

Läroplanen i skolan slår fast att ”Skolan skall stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet skall de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas.” I FN:s barnkonvention tar man bl.a. fasta på barns rätt att utvecklas och att uttrycka sina åsikter. I de nationella kulturpolitiska målen står att ”Kulturinstitutionerna, särskilt bibliotek och museer, också har en central roll i uppgiften att möta och främja människors bildningssträvanden.”. Det står också att kulturpolitiken ska ge stöd till ett idéburet arbete i föreningar. Kulturrådets övergripande verksamhetsmål tar bl.a. upp mångfaldsperspektiv som en viktig del av Kulturrådets verksamhet.

Det som beskrivits ovan är exempel på utdrag från dokumenten, som vi har utgått från i planeringen av aktiviteterna inom Skapande skola läsåret 09/10 (se nedan).

Syfte

Syftet med att genomföra aktiviteter inom Skapande skola i Torsås läsåret 09/10 är följande:

- Att erbjuda samtliga elever på högstadiet en upplevelse i form av olika typer av kulturinriktningar, som man pga. av t.ex. tillgång och ekonomiska aspekter inte får ta del av idag.
- Att fördjupa samarbetet med professionella aktörer från lokala kulturföreningar och regionala kulturorganisationer för att stärka kulturens roll i skolan.
- Att använda olika kulturformer, för att utveckla den ordinarie undervisningen.
- Att främja insatser som bidrar till eget skapande som en del av lärandet.
- Att kultursatsningen Skapande skola ska vara en grund för framtagandet av en lokal kulturhandlingsplan inom skolan.

Kulturens roll i lärandet idag

Torskolan är en skola med musikprofil. För högstadiet innebär det att eleverna har möjlighet att välja musikinriktning i samtliga årskurser. Detta är väldigt populärt och över 90 % av eleverna väljer idag musik som extra tillval. Förutom att musik i allmänhet anses vara ett eftertraktat ämne på Torskolan, finns det två huvudsakliga anledningar att erbjuda eleverna detta:

1. Musiken ökar självkänslan. Bl.a. sätter eleverna upp egna shower i alla årskurser. Där tränas flera moment såsom samarbetsförmåga och att våga stå på scen.
2. Andra ämnen kan integreras i musiken. Exempel är svenska texter som översätts till främmande språk.

En annan kulturaktivitet som genomförs i samtliga klasser på högstadiet är en dansutbildning i bugg och foxtrot. Ytterligare en är besök på en professionell teaterföreställning i Torsås för år 9.

Hur skolhuvudmannen långsiktigt vill stärka kulturens roll i lärandet

Torsås kommuns högstadium använder med andra ord musiken som en stor kulturell del i lärandet. Alla är dock inte intresserade av musik. Genom att bredda möjligheterna och kunskaperna om kulturell verksamhet genom projektet Skapande skola, kan andra kulturformer användas i undervisningen. T.ex. kommer författarbesök, i samarbete med Torsås folkbibliotek, att genomföras i år 7-8. Någon förebild, exempelvis en fotbollsspelare i Allsvenska fotbollslaget Kalmar FF, kommer att komma och "bokprata". Förhoppningsvis kan vi på så sätt få fler pojkar att tycka att det är "häftigt" att läsa. En annan aktivitet är estradpoesi, som kommer att integreras i flera ämnen (läs mer nedan).

Skapande skola ses som en möjlighet att använda sig av olika kulturformer i lärandet. Därmed kan vi se vilka aktiviteter som är användbara hos oss. En del av de planerade aktiviteterna kan också fungera som en inspirationskälla till att söka till vårt artistgymnasium Stage 4 you, som erbjuder intresserade elever möjlighet att på orten fördjupa sig i kulturella aktiviteter även efter avslutad grundskola. Arbetet med Skapande skola är också tänkt att, genom att visa på värdet av att knyta samman kultur och undervisning under kontinuerliga former, utmyнна i en kulturhandlingsplan för år 7-9 i Torsås kommun, vilket inte finns idag.

Hur skolhuvudmannen avser att stärka samverkansformerna med kulturlivets parter

Ambitionen med projektet är bl.a. att fördjupa samarbetet med olika lokala och regionala aktörer (se nedan). På detta sätt använder man kulturen i närområdet för att bredda ungdomars kunskap om olika kulturformer. Dessutom finns möjligheten att använda den lokala och regionala kulturen för att i framtiden eventuellt fördjupa samarbetet ytterligare. Områden såsom konstnärlig verksamhet är en lokal kulturell inriktning, som kommer att användas i en del av projektet (se nedan). Dessutom kommer ett fördjupat samarbete att ske med Torsås Folkbibliotek i samband med författarbesök.

Skapande skola i praktiken

Inför vt-09 fick Torsås kommun medel beviljade till att genomföra aktiviteter inom Skapande skola. Arbetet är i full gång och planeringen inför läsåret 09/10 är fastställd. Nedan redovisas tänkta aktiviteter inom ramen för Skapande skola.

Planerade aktiviteter inom Skapande skola läsåret 09/10

	År 7	År 8	År 9
Höstterminen 2009	Författarbesök i samarbete med Torsås Folkbibliotek	Författarbesök i samarbete med Torsås Folkbibliotek	Konstnärlig gestaltning av elever tillsammans med en lokal professionell kulturarbetare
			Estradpoesi
Vårterminen 2010	Konstnärlig gestaltning av elever tillsammans med en lokal professionell kulturarbetare	Besök på teaterföreställning i samarbete med Riksteatern Kalmar län och Byteatern Kalmar Läns Teater	Besök på det nybyggda konstmuseet i Kalmar
	Afrikansk dans – främmande kulturer		

Kommentar

De utvalda aktiviteterna baserar sig bl.a. på elevrådets samstämmighet. Tanken är också att aktiviteterna ska få en spridning över olika kulturinriktningar, för att få en bredd i det vi erbjuder eleverna. Långsiktigheten är nödvändig i vissa aktiviteter. Nedan följer några beskrivningar av planerade aktiviteter.

Den konstnärliga gestaltningen

Högstadiet i Torsås står inför en renovering av skolans lokaler. Efter ett samtal hösten 2008 mellan högstadieskolans rektor och en företrädare för kulturföreningen Kulturmagasinet (www.kulturmagasinet.nu), väcktes tankarna på att engagera eleverna i detta arbete. Genom att eleverna själva får sätta sin prägel på skolan kan man få dem att känna att det är "deras" skola. Den konstnärliga gestaltningen, där en professionell konstnär har anlåtats för att leda arbetet, har nyligen påbörjats. Grundidén i arbetet är att konstnären drar upp riktlinjer. Därefter ska konstnären och eleverna tillsammans genomföra projektet.

Temat för arbetet med Konstnärlig gestaltning är "Tolerans och värdegrund" och kommer därför att vara en del av vårt Toleransprojekt på högstadiet. Konstverket kommer att uppföras i år 7. Det konstnärliga arbetet kommer även att inkludera diskussioner och föreläsningar med utgångspunkt utifrån temat. Dessutom är ambitionen att i år 9 vidareutveckla arbetet ytterligare utifrån det genomförda arbetet i år 7. Under ht-09 kommer uppförandet av konstverket undantagsvis att genomföras i år 9, då även nuvarande år 8 ska få vara delaktiga i arbetet innan examen.

Kunskapen från den lokala professionella aktören är ovärderlig och navet i arbetet med Konstnärlig gestaltning. Därmed uppkommer också en intressant synergieffekt i och med det

samarbete som uppstår mellan skolans personal i konstnärliga ämnen och professionella externa lokala aktörer. Här finns det möjligheter till intressanta kunskapsutbyten, som båda parter har nytta av i framtiden. Genom att använda oss av lokal verksamhet kan vi också väcka ungdomarnas intresse för sådant som går att utöva på nära håll.

Författarbesök

Författarbesöken kommer att genomföras i år 7 och 8. Som exempel kommer år 8 att läsa en gemensam bok på temat samlevnad. Därefter kommer boken att diskuteras bland lärare och elever, för att avslutas med ett besök av författaren (preliminärt Christina Wahldén). Författarbesöken är också ett tillfälle för oss att fördjupa samarbetet med Torsås Folkbibliotek.

Estradpoesi

En professionell poet kommer att ha estradpoesi med år 9. Tanken är att eleverna ska inspireras till eget skrivande och framförande. Skrivandet kommer att pågå under 5-6 veckor på lektioner i svenska och engelska. Diktandet, rytmiken och debatten som estradpoesin bygger på, leder förhoppningsvis till mer kunskap och bättre självkänsla.

Afrikansk dans – främmande kulturer

2008 startade Torsås kommun sin flyktingmottagning. Mottagningen ökar hela tiden, vilket också ställer krav på ett ökat integrationsarbete. Genom att arbeta med afrikansk dans får eleverna bättre kunskaper om främmande kulturer.

Utformningen av handlingsplanen

Initiativet till Skapande skola togs, som tidigare sagts, av en grupp lärare. Gruppen tog fram ett koncept som senare förankrades i skolans elevråd. Målsättningen är att aktiviteterna skall ligga till grund för framtagandet av en långsiktig kulturhandlingsplan, där såväl lärare som elever är delaktiga i processen.

Förutom representanter från skolan har till viss del även den ansvariga för kulturfrågor i Torsås kommun, deltagit i utformningen av handlingsplanen. Ytterligare en är den regionala barnteaterkonsulenten samt en företrädare för den lokala föreningen Kulturmagasinet.

Utvärdering

Efter varje termin kommer en utvärdering att genomföras, för att se vad som varit bra och går att förbättra inför kommande läsår. Utvärderingen kommer att genomföras bland samtliga deltagande elever. Utvärderingen blir ett underlag för diskussioner inom lärargruppen samt elevrådet inför kommande aktiviteter inom Skapande skola. Av förklarliga skäl är inte utvärderingen för vt-09 gjord. Erfarenheterna av arbetet så här långt upplevs som mycket goda. Därför är vår avsikt att arbetet med Skapande skola ska bedrivas enligt vår planering.